Lietas Nr. C33676015
Lietas arhīva Nr. C-0311-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū, 2016.gada 26.oktobrī

Saldus rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Ozola
ar tiesas sēdes sekretāru I.Āboliņu,
piedaloties prasītājas SIA "/Nosaukums A/" pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Jānim Bramanim,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu SIA /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. C/ par zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rīgas rajona tiesā (Rīgā) 2015.gada 18.decembrī saņemta SIA /Nosaukums A/ prasība pret /pers. C/ par zaudējumu piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2013.gada 21.oktobrī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts Līgums, ar kuru prasītāja saskaņā ar Līguma 1.1.punktu veic darbus, kas saistīti ar teritorijas un tai pieguļošo grāvju atbrīvošanu no apauguma (krūmiem, kokiem) un tālāku šo materiālu utilizāciju, kas atrodas /adrese/ attiecīgie kadastra Nr. /numurs A/; /numuri/ par paredzēto atlīdzību un Līgumā paredzētajos termiņos. No Līguma satura izriet, ka puses ir noslēgušas uzņēmuma līgumu saskaņā ar Civillikuma 2212.pantu.

Saskaņā ar Līguma 1.punktu, 3.2.punktu puses noteica, ka atbildētājs samaksās prasītājai atlīdzību saskaņā ar šo Līgumu. Savukārt 4.1.punkts nosaka, ka atbildētājs kā samaksu prasītājai par veiktajiem darbiem veic ar kokmateriāliem (kokiem, krūmiem), kas iegūti attīrot konkrēto objektu no apauguma. Maksa tika noteikta par visu darbu kopā pēc darbu izpildes, kur prasītāja iegūst atlīdzību no atbildētāja par faktisko darbu izpildi rezultāta, tas ir, iegūst atlīdzības tādā apmērā, kas iegūti attīrot konkrēto objektu no apauguma.

2014.gada 10.martā prasītāja norīkoja darbinieku /pers. D/ veikt apauguma izvešanas darbus uz krautuvi ar traktortehniku no augstāk minētajiem nekustamajiem īpašumiem, par kuriem prasītāja bija vienojusies ar atbildētāju savstarpēji noslēgtajā līgumā par apauguma tīrīšanas darbu veikšanu Nr.21/10/2013.

Prasītāja no minētā nekustamā īpašuma bija izstrādājusi un izvedusi 740 m^3, vērtībā 2960 EUR.

Atbildētājs neizpildīja noslēgtā Līguma saistības (3.2., 4.1.p.) un nenorēķinājās ar prasītāju par veiktajiem darbiem ar kokmateriāliem (kokiem, krūmiem), kas iegūti attīrot konkrēto objektu no apauguma. Tādā veidā atbildētājs radīja prasītājai materiālos zaudējumus kopsummā 2960 EUR apmērā.

Minētos zaudējumus atbildētājs nodarīja prasītājai tādā veidā, ka atbildētājs, neinformējot prasītāju, 2014.gada 28. un 29.maijā atsavināja nekustamo īpašumu trešajai personai /pers. E/, uz kura prasītāja jau bija izvedusi izstrādātos kokmateriālus un sakrāvusi kaudzēs, par ko ari liecina zvērināta advokāta Valsts amatpersona sagatavots Priekšlikums /Nosaukums C/, kurā /pers. G/ raksta, ka viņa klients /pers. E/ bija nolīdzis /Nosaukums E/, lai īpašumā /adrese/ veiktu zaru šķeldošanu. Līdz ar minēto prasītāja uzskata, ka atbildētājs ir prettiesiski rīkojies, un ar savu prettiesisko darbību nodarījis prasītājai materiālos zaudējumus.

Kopējā zaudējuma summa, kuru nodarīja atbildētājs prasītājai, sastāda 2960 EUR.

Prasītājs, slēdzot civiltiesisku darījumu, paļāvās, ka no atbildētāja puses līgums tiks izpildīts. Prasītāja no savas puses bija izpildījusi savu no līguma uzņemto saistību un atbrīvoja teritoriju un tai pieguļošo grāvju atbrīvošanu no apaugumiem.

Prasības pieteikumā lūgts tiesu piedzīt no /pers. C/ "/Nosaukums A/" labā zaudējumu summu 2960 EUR apmērā un visus tiesāšanās izdevumus. Prasība celta uz Civillikuma 1779., 1785., 1786., 1770., 1775., 2213.panta pamatiem.

Ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas D.Vilsones rezolūciju civillieta SIA/Nosaukums A/ prasībā pret /pers. C/ par zaudējumu piedziņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] pantu 2016.gada 17.februārī nodota izskatīšanai Saldus rajona tiesai.

Prasītājas SIA "/Nosaukums A/" pilnvarotais pārstāvis zv. advokāts Jānis Bramanis tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem, lūdza piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus 2960 EUR apmērā un tiesas izdevumus.

Atbildētājs/pers. C/ uz tiesas sēdi nav ieradies, tiesu par neierašanās iemesliem nav informējis, lietas izskatīšanu atlikt nav lūdzis. No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājam par tiesas sēdi paziņots, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu, līdz ar ko tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[1]panta otro daļu prezumē, ka atbildētājam par lietas izskatīšanu paziņots.

Pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu atzinusi par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja /pers. C/ klātbūtnes tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 208.[1] panta prasībām aizmugurisks sprieduma ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus. Tā kā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par iesniegto prasības pieteikumu, kā arī nav ieradies uz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, nepaziņojot neierašanās iemeslus, tiesa atzīst par iespējamu lietā taisīt aizmugurisku spriedumu.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē un novērtējusi prasības pieteikumā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma pilnībā sekojošu motīvu dēļ.

No lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem redzams, ka 2013.gada 21.oktobrī starp pusēm noslēgts Uzņēmuma līgums (turpmāk – Līgums), kura 1.1.punktā puses vienojušās, ka prasītāja veic darbus, kas saistīti ar teritorijas un tai pieguļošo grāvju atbrīvošanu no apauguma (krūmiem,

kokiem) un tālāku šo materiālu utilizāciju, kas atrodas /adrese/ attiecīgie kadastra Nr. /numurs A/; /numurs/, par paredzēto atlīdzību un Līgumā paredzētajos termiņos (lietas 9.lapa).

Civillikuma 2212.pants nosaka, ka ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu.

Prasītāja cēlusi prasību par zaudējumu piedziņu, jo viņas ieskatā atbildētājs nodarījis prasītājai zaudējumus tādā veidā, ka atbildētājs neinformējot prasītāju 2014.gada 28.un 29.maijā atsavināja nekustamo īpašumu trešajai personai /pers. E/, uz kura prasītāja jau bija izvedusi izstrādātos kokmateriālus un sakrāvusi kaudzē, par ko liecina zv. advokāta Valsts amatpersona sagatavots /Nosaukums E/, kurā /pers. G/ raksta, ka viņa klients /pers. E/ bija nolīdzis /Nosaukums E/, lai īpašumā /adrese/veiktu zaru šķeldošanu, tādēļ prasītāja uzskata, ka atbildētājs ir prettiesiski rīkojies, un ar savu prettiesisko darbību nodarījis prasītājai materiālos zaudējumus.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteiktajam principam jāpierāda, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz. Tādējādi *onus probandi* – pierādīšanas nasta jeb pierādīšanas pienākums vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības. Līdz brīdim, kamēr prasītājs nav pierādījis prasību (savu prasījumu pamatotību), atbildētājam nekas nav jāpierāda (..) (*sk. Līcis A., Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 72.lpp.; CIVILPROCESA LIKUMA KOMENTĀRI. I daļa (1.-28.nodaļa). Sagatavojis Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2011, 256.lpp.*).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 92.pantam pierādījumi lietā ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Savukārt Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Tādējādi tiesa pati pierādījumus neievāc, bet pamato savu spriedumu uz lietas dalībnieku iesniegtajiem pierādījumiem. Citiem vārdiem, tiesai, izskatot lietu, jānoskaidro lietas apstākļi, kuri ietilpst pierādīšanas priekšmetā - prasības pamata fakti un atbildētāja iebildumu pamata fakti (*meklējamie fakti*). Turklāt jāievēro, ka meklējamos faktus norāda puses, taču to faktu sastāvu, kas jāpierāda lietā, galīgi nosaka tiesa saskaņā ar tām materiālo tiesību normām, kuru hipotēzēs ir norādīti fakti, kas nosaka pušu apstrīdētās un aizskartās tiesības un tām atbilstošus pienākumus (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. Trešais papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 32.lpp.*).

Tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka lietā nepastāv tāds pierādījumu kopums, kas apliecina likumā paredzētos zaudējumu atlīdzības pienākuma priekšnosacījumus – atbildētāja prettiesiska rīcība *(darbība vai bezdarbība)* un vaina, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, kā arī cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 2213.pantu uzņēmējam jāizpilda pasūtījums saskaņā ar līgumu un jānodod pasūtītājam, bet Civillikuma 2222.pants noteic, ka pasūtītājam jāpieņem no uzņēmēja tā izpildītais pasūtījums; pretējā gadījumā viņš atbild par visām nokavējuma sekām.

Civillikuma 2220.pants nosaka, ja uzņēmējam nodotā lieta iet bojā, nozūd vai sabojājas nepārvaramas varas dēļ, tad viņš par to neatbild, izņemot gadījumu, kad viņš noteikti uzņēmies risku, kā arī 2215.pantā norādīto gadījumu.

Novērtējot pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasītāja, lai gan tiesa uz to jau norādījusi iepriekš, nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus, kas apstiprinātu prasītājai nodarīto zaudējumu esamība un apmēru, jo prasītājas iesniegtais zaudējumu summas pamatojošais dokuments Faktūra – rēķins Nr.5 20.07.2015. (lietas 41.lapa), kuru izrakstījis /pers. E/ un piestādījis SIA"/Nosaukums E/", tiesas ieskatā nepierāda prasītājai radušos zaudējumu apmēru, jo atspoguļo faktus par darījumu starp pusēm, kuras nav procesa dalībnieki.

Puses 2013.gada 21.oktobra Uzņēmuma līgumā par apauguma tīrīšanas darbu veikšanu nav vienojušās par termiņiem darbu izpildē, kā arī starp pusēm nav ticis sastādīts izpildīto darbu pieņemšanas nodošanas akts. Tiesa kritiski vērtē 2015.gada 5.maijā sastādīto aktu par izvesto apauguma koku izvešanas apjomu pie 21.10.2013. Uzņēmuma līguma par apauguma tīrīšanas darbu veikšanu Nr.21/10/2013, jo to ir sastādījusi un parakstījusi pati prasītāja kā Uzņēmēja bez atbildētāja kā pasūtītāja piedalīšanās, tādēļ tiesas ieskatā nav vērtējams kā dokuments, kurš pierāda darbu izpildi un radušos zaudējumu apmēru.

Bez tam Uzņēmuma līguma 4.1.punktamā puses vienojušās, ka "Pasūtītājs kā samaksu uzņēmējam par veiktajiem darbiem veic ar kokmateriāliem (kokiem krūmiem), kas iegūti attīrot konkrēto objektu no apauguma". No iepriekš minētā līguma nosacījumiem izriet, ka pušu starpā netika pielīgts daudzums un cena, atbildētājs nav uzņēmies pienākumu realizēt iegūtos kokmateriālus, lai norēķinātos par Uzņēmēja veiktajiem darbiem naudā, nebija uzņēmies pienākumu atbildēt par šo kokmateriālu (koku, krūmu) glabāšanu, nododot šīs tiesības un pienākumu prasītājai, kura kā atlīdzību par padarīto darbu realizē kokmateriālus, tādejādi gūstot atlīdzību par padarīto darbu.

Pie šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka prasība par zaudējumu piedziņu no atbildētāja /pers. C/ nav pamatota un ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.un 97.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt SIA /Nosaukums A/ prasību pret /pers. C/ par zaudējumu piedziņu.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Saldus rajona tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no pilna aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.